

Dak li firma ma tistax tirranġa

Meta kanal tekniku ma jservix għal data sensittiva, l-ebda awtorizzazzjoni ffirmata ma tagħmlu adegwat. L-unika haġa li tibdel firma hija s-serħan tal-moħħ falz ta' min jiġborha; id-data tibqa' miexja eżattament fl-istess triq.

Biex nifhmu lil xulxin: Fil-laqgħa xi hadd jgħidha bl-aħjar intenzjoni: «kulhadd juża WhatsApp; ħalli l-klijenti jiffirmaw awtorizzazzjoni u lest». Tinstema' bħala diliġenza — hemm karta, firma, data. Izda dik il-firma ma tmexxix id-data minn postha, u min jiffirmaha kważi qatt ma jkun l-unika persuna li l-privatezza tagħha qed tivvjaġġa minn dak il-kanal. U anke kieku kienet, l-ebda firma ma tilleggittima illegalità.

Il-ħarġa li tidher ta' sens komun

Ix-xena tirrepeti ruħha f'uffiċċji, konsulenza u asseżerija — u wkoll f'postijiet ħafna inqas solenni. Il-pittur li jibgħat ritratti tal-flat ta' klijent. Il-plamer li jgħaddi fattura bl-isem, l-indirizz u n-numru tat-telefown. It-taxista li jzomm fil-mowbajl l-indirizz ta' min jiġbor kull filgħodu. L-awtonomu li jgħaddi permezz ta' chat l-ID ta' min impjegah. M'hemmx bżonn każ ta' film ġudizzjarju biex permezz ta' telefown tiċċirkola data ta' persuni li mhumiex aħna nfusna.

U f'kwalunkwe minn dawk il-postijiet tidher, illum jew għada, l-istess ħarġa eleganti. Xi hadd iqajjem id-dubju — huwa korrett li nibgħat dan minn hawn? — u, qabel ma l-konversazzjoni ssir skomda, tasal it-twegiba komda: ħalli l-klijent jiffirma awtorizzazzjoni. Jekk hu jagħti l-permess, digà tajjeb.

Hija ħarġa attraenti għax issolvi l-iskumdità mingħajr ma tobligja li tbiddel l-għodda, mingħajr ma titgħallem xejn ġdid, mingħajr spejjeż. Għandha l-forma tad-diliġenza: dokument, firma, data. U, madankollu, ma ssolvix il-problema li kienet maħsuba ssolvi. Tgħattiha biss.

Firma ma tmexxix id-data

Tajjeb li nibdew bl-aktar haġa sempliċi, għax hija proprju dik li tiġi injorata. Awtorizzazzjoni hija karta. Ma tbiddilx minn fejn jivvjaġġa l-messaġġ, u lanqas f'liema server tibqa' kopja, u lanqas min jista' jaqrah jekk tasal l-ordni adegwata jew jekk ikun hemm ksur fis-sigurtà. Id-dokument tal-klijent se jibqa' jgħaddi mill-istess infrastruttura, fl-istess pajjiż, immaniġġjata mill-istess kumpanija, bil-firma jew mingħajrha.

L-unika haġa li tinbidel bil-firma hija l-istat tal-moħħ tal-professjonist: jgħaddi mid-dubju għal serħan tal-moħħ falz li ma jikkorrispondix ma' ebda bidla reali fil-passaġġ tad-data. Il-firma hija permess li wiehed jagħti lulu nnifsu biex jibqa' jagħmel eżattament l-istess haġa.

Il-permess li hadd fil-kamra ma seta' jagħti

Hawnhekk hawn il-qalba tal-kwistjoni. Ejja naħsbu f'divorzju. Il-klijent jiffirma l-awtorizzazzjoni: d'accordo, li d-data tiegħu tgħaddi minn fejn hemm bżonn. Izda minn dak il-kanal mhux id-data tal-klijent biss tivvjaġġa. Jivvjaġġa l-isem tal-parti l-oħra. Jivvjaġġaw dawk tal-minuri li l-kustodja tiegħu qed tiġi diskussa. Jivvjaġġa r-rapport tal-perit, it-testimonjanza ta' terzi persuni, in-numru tal-kont tal-konjuġi.

L-ebda waħda minn dawk il-persuni ma qagħdet fl-uffiċċju. L-ebda waħda ma ffirmat xejn. Il-professionist kiseb il-permess tal-unika persuna li ma kinitx il-problema kollha, u baqa' jittratta d-data ta' dawk kollha li kienu l-problema mingħajr ma staqsiehom xejn — għax ma setax jistaqsihom.

Jigri l-istess b'fajl tax-xogħol li jsemmi impjegati oħra, b'rapport kliniku li jitkellem dwar qraba, b'dikjarazzjoni li tiġbor il-fornituri u l-klijenti tal-klijent innifsu. L-informazzjoni ta' terzi ma tieqafx tkun protetta għax il-persuna li tipprovdiha ffirmat karta. Ma kinitx tagħha biex tawtorizzaha.

Hemm affarijiet li firma ma tilhaqx

Hemm limitu li kważi qatt ma nittestjaw: firma tilhaq biss sa fejn jasal dak li huwa tiegħek. Dak li huwa tiegħek tista' ċċedih. Dak ta' ħaddieħor, le — irrispettivament minn kemm tiffirma b'kitba sabiha.

Missier ma jistax jiffirma permess biex jagħmlu ħsara lil ibnu. Dik il-karta ma tiswa xejn, u mhux għax jonqosha timbru: għax dak il-permess qatt ma kien f'idu biex jagħtih. L-awtorizzazzjoni tal-klijent taħdem bl-istess mod — tkopri dak tiegħu u tieqaf hemm.

U lanqas f'dak il-limitu ma tkopri kollox. Firma ma tagħmilx leċitu dak li l-liġi ma tippermettix, jiffirmaha min jiffirmaha. Il-kunsens mhuwiex muftieħ universal: huwa muftieħ li jiftaħ bieb wiehed biss —dak tiegħek stess —, u lanqas dak il-bieb ma jagħti passagġ għal dak li huwa pprojbit.

U wiehed irid jgħidha bla tidwir ma' l-lewża, għax hija l-parti li kważi qatt ma tingħad: li tistaqsi —jew tagħti— firma biex tippoteġi dak li l-liġi ma tippermettix mhuwiex ġest newtru li sempliċement ma jhallix effett. Skont il-każ, li tipprova dan huwa, minnu nnifsu, ksur ġdid. Ma jrangax il-problema: jagħmilha aġar.

Il-firma li ddur kontrik

U hemm bidla li tajjeb inharsu lejha f'wiċċha. Il-ġbir tal-awtorizzazzjoni ma jhallix lill-professionist kif kien: iħallih aġar.

Għax dik il-karta hija, qabel kollox, il-prova li xi ħadd staqsa l-mistoqsija t-tajba — dan huwa adegwat? — u wegibha b'placebo minflok b'soluzzjoni. Il-jum li fih wiehed ikollu jispijega għaliex id-data ta' terzi persuni spiċċat fejn m'għandhiex, l-awtorizzazzjoni ffirmata mhi se tkun l-ebda tarka li kienet immaġinata: se tkun id-dokument li jipprova li r-riskju kien magħruf u ntgħazel li jittgħata b'firma. Id-diligenza apparenti tħalli traċċa. Il-firma ma tiffajljax il-problema; tagħtiha data.

L-unika haġa li tassew tirrangaha

Jekk firma ma tirrangax xejn, x'jirrangaha? Haġa waħda biss: li d-data ma tmurx fejn m'għandhiex tmur.

Meta l-kanal ma jagħtix kopja tad-dokument lil terzi persuni — għax imur direttament mill-apparat ta' min jibagħtu għal dak ta' min jirċevih, mingħajr server fin-nofs li jzommu — m'hemm xejn x'tawtorizza, u lanqas ħadd lil min titlob permess, u lanqas traċċa skomda x'tiġġustifika wara. Il-problema ma tiġix immaniġġjata b'formola: tisparixxi għax l-arkitettura ma tippermettix li tinholoq.

Din mhix proprjetà ta' għodda waħda biss — hija proprjetà tad-disinn, u hemm aktar minn mod wiehed kif ikollokha. Dak li jiddistingwi lil dawk l-għodod mill-bqija mhuwiex wegħda miktuba aħjar fl-avviz legali, iżda li m'għandhomx bżonn li ħadd jiffirma biex ikunu konformi mar-regoli.

Firma hija l-mod ċivilizzat kif titlob il-permess. Iżda l-permess jista' jintalab biss lil min qiegħed quddiemek. U fi kważi kull data sensitiva li professjonist jittratta, il-persuni li l-privatezza tagħhom tinsab verament f'riskju mhuwiex fil-kamra, mhuwiex se jiffirmaw, u m'għandhom l-ebda raġuni għaliex jafdaw li xi ħadd jiffirma

fisimhom. Għalhekk il-mistoqsija t-tajba qatt ma kienet «kif nista' nikseb li dan jiġi awtorizzat?», iżda «għaliex għandi bżonn awtorizzazzjoni għal xi haġa li kanal magħżul tajjeb ma jobbliganix nitlob?».

Nota editorjali: meta dawn il-Cuadernos isemmu kumpaniji jew prodotti, mhux biex jakkużaw. Dawk li jibnuhom jagħmlu xogħol li miljuni ta' nies jużaw u japprezzaw. Dak li qed nindikaw huwa strutturali — il-mudell, mhux il-marka. Il-marki jidhru bħala eżempju għax huma dawk li l-qarrej jagħraf.

Biex tkompli taqra

- Dan il-Cuaderno (Pitazz) iħalli fil-ġenb, apposta, id-dettall normattiv —l-artikoli u s-sentenzi—, għax l-argument li jxejjen mhuwiex legali: huwa haġa komda. Il-qafas legali ta' għaliex il-kanal huwa importanti jinsab fiż-żewġ Cuadernos li jmiss.
- *GDPR u messagġi professjonali: għaliex il-maġġoranza jonqsu milli jikkonformaw mingħajr ma jafu* — trasferimenti internazzjonali, kontrollur tad-data u traċċa diġitali retroattiva.
- *Is-sigriet professjonali fl-era diġitali* — għaliex il-kunfidenzjalità għandha tiġi ggarantita bl-arkitettura u mhux b'wegħda.

[← Preċedenti](#) [Privatezza reali vs apparenti: il-mistoqsijiet li jaqbel li tistaqsi lilek innifsek](#)

Letturi riċenti

- [Analizi · 26 ta' Mejju 2026 Privatezza reali vs apparenti: il-mistoqsijiet li jaqbel li tistaqsi lilek innifsek](#)
- [Analizi · 25 ta' Mejju 2026 Self-hosting bħala Prattika professjonali](#)
- [Kuncett · 23 ta' Mejju 2026 L-24 kelma: x'inhi identità kriptografika](#)

Ħu dan l-artiklu miegħek kull fejn għandek bżonnu.

[↓ Markdown](#) [↓ Test sempliċi](#) [↓ PDF](#)

Il-fajl se jitniżżel fuq it-tagħmir tiegħek. Minn hemm tista' ssalvah, timportah f'Solo2 jew taqsmu kull fejn tixtieq. Cuadernos ma jiddeċidix id-destinazzjoni għalik.

Sigill tax-xama' · SHA-256 ff71c359adfcd516b471c3d6c2941bd82c5b735b1b71e9740564d87efb0033ec

Cuadernos Lacre · Pubblikazzjoni ta' [Menzuri Gestión S.L.](#) · miktuba minn R.Eugenio · editjata mit-tim ta' [Solo2](#).

Dan is-sit ma jużax cookies. Kulma jgħabbi l-browser tiegħek huwa miktub jew issorveljat minna u ospitat fuq is-servers Ewropej tagħna: il-kontatur anonimu taż-żjarat (Umami, awto-ospitat) u l-minimu JavaScript meħtieġ għas-selettur tal-lingwa u għall-preferenza tiegħek ta' tema ċara jew skura, li tinzamm fuq it-tagħmir tiegħek stess. L-ebda riżorsi minn kumpaniji esterni, l-ebda trackers, l-ebda profiling, l-ebda qsim ta' data. Jekk trid issegwina: [RSS](#).